

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๑๖๔๔

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจฯ พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๗/๘ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๗
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๒/๑๒๐ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขอเสนอเรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล มีสาระสำคัญเป็นกรอบการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย โดยกระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นสมควรเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

/๒. ความเร่งด่วน...

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซียประสงค์จะลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๔ (The 4th ASEAN Digital Senior Official's Meeting : ADGSOM) ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ในการนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ภายในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ความเป็นมา

๓.๑.๑ ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทยได้เข้าร่วมการประชุมหารือทวิภาคีกับหัวหน้าคณะผู้แทนสาธารณรัฐอินโดนีเซียจากกระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียระหว่างการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๓ (The 3rd ASEAN Digital Senior Official's Meeting : ADGSOM) และการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านดิจิทัล ครั้งที่ ๓ (The 3rd ASEAN Digital Ministers' Meeting : ADGMIN) ณ เกาะโบราเคย์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ ๖ - ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยได้หารือในประเด็นความร่วมมือด้านดิจิทัลที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญและต้องการผลักดันเพื่อจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างสองประเทศ

๓.๑.๒ ต่อมากระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้มีการยกย่องบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียในประเด็นความร่วมมือด้านดิจิทัล และได้นำเสนอร่างบันทึกความเข้าใจ ผ่านทางกระทรวงการต่างประเทศ ต่อมาฝ่ายอินโดนีเซียได้นำส่งร่างโต้ตอบ (Counter Draft) ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาและได้มีการหารือร่วมกันและสามารถตกลงในร่างสุดท้ายของบันทึกความเข้าใจสองฝ่าย โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องว่าจะมีการลงนามบันทึกความเข้าใจ โดยผู้นำเจ้าหน้าที่อาวุโสฝ่ายไทย คือ ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และฝ่ายอินโดนีเซีย คือ Ms. Mira Tayyiba เลขาธิการ กระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศ ในระหว่างการประชุม ADGSOM ครั้งที่ ๔ ซึ่งกำหนดจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๓.๒ สารสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ

๓.๒.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ทวิภาคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายในขอบเขตของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล (digitalization)

๓.๒.๒ ขอบเขตความร่วมมือภายใต้ร่างบันทึกความเข้าใจ ได้แก่

- ๑) บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล
 - ๒) การกำกับดูแลบริการดิจิทัล
 - ๓) การป้องกันปัญหาการหลอกลวงผ่านสื่อออนไลน์ (Anti-Online Scam)
 - ๔) การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล
 - ๕) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลส่งเสริมโอกาสและศักยภาพของประชาชน
- อย่างครอบคลุม (Digital inclusion)
- ๖) กำลังคนทางดิจิทัล (Digital Manpower) และ
 - ๗) เศรษฐกิจดิจิทัล

๓.๒.๓ รูปแบบความร่วมมือภายใต้ร่างบันทึกความเข้าใจ ได้แก่

- ๑) แลกเปลี่ยนความรู้ ความเชี่ยวชาญเชิงเทคนิค แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด และประสบการณ์
- ๒) แบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- ๓) จัดการประชุม ข้อริเริ่มเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ โครงการฝึกอบรม และโครงการทางเทคนิค
- ๔) ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือและการทำงานร่วมกันในสาขาอื่นที่ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน

๓.๒.๔ บันทึกความเข้าใจ นี้จะมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลาห้า (๕) ปี และอาจขยายออกไปได้ โดยข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกันของผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายเป็นระยะเวลาสาม (๓) ปี ด้วยการทบทวนการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจ นี้

๓.๒.๕ ไม่มีสิ่งใดในบันทึกความเข้าใจ นี้สร้างหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสิทธิที่บังคับใช้ตามกฎหมาย หรือภาระผูกพันที่มีผลผูกพันระหว่างผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยนัยกับผู้เข้าร่วมฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจฉบับดังกล่าว จะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทยและอินโดนีเซียด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัลผ่านการแลกเปลี่ยนนโยบาย กฎระเบียบ องค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญทางเทคนิค แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด และประสบการณ์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล การกำกับดูแลบริการดิจิทัล การป้องกันปัญหาการหลอกลวงผ่านสื่อออนไลน์ (Anti-Online Scam) การพัฒนาบุคลากรทางด้านดิจิทัล ซึ่งจะก่อให้เกิดกิจกรรมหรือโครงการความร่วมมือดิจิทัลด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการค้าและการลงทุนของทั้งสองประเทศ และบริการออนไลน์ข้ามพรมแดนที่มีความมั่นคงและปลอดภัยสำหรับประชาชนของทั้งสองประเทศ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็น สรุปได้ดังนี้

ร่างบันทึกความเข้าใจ มิได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ประกอบกับความในข้อ ๑๑ ย่อหน้าที่ ๒ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ไม่มีสิ่งใดในบันทึกความเข้าใจนี้ก่อให้เกิดหรือประสงค์จะก่อให้เกิดสิทธิหรือภาระผูกพันทางกฎหมายระหว่างผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กรณีจึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการดำเนินการต่อไป

/๖.๒ กระทรวง...

๖.๒ กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็น สรุปได้ดังนี้

๑) ไม่มีข้อขัดข้องต่อการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว เนื่องจากเป็นกลไกเสริมสร้างความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย โดยเฉพาะการส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาทางดิจิทัลทั้งในกรอบภาครัฐและภาคเอกชนของไทยกับอินโดนีเซีย รวมถึงเป็นการเปิดโอกาสเสริมสร้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจดิจิทัลระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย และการเข้าถึงระบบดิจิทัลในระดับประชาชนของทั้งสองประเทศ

๒) ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ หากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทยสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๓) ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับวรรค ๑๑ อนุวรรค ๒ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ยังระบุว่า บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดหรือมุ่งที่จะก่อให้เกิดสิทธิที่บังคับได้ทางกฎหมายหรือพันธกรณีที่ผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศระหว่างผู้เข้าร่วมไม่ว่าโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยาย ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ

อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงควรพิจารณาเสนอร่างเอกสารดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็น

/ต้องปรับปรุง ...

ต้องปรับปรุงถ้อยคำที่มีใช้สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดำเนินการโดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๘.๒ อนุมัติให้ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมร่วมลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งราชอาณาจักรไทย และกระทรวงการสื่อสารและสารสนเทศแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล ตามข้อ ๘.๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร ๐ ๒๑๔๑ ๖๙๐๐ (นางสาวจิตสุภา ตุงคะศิริ)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ jitsupa.t@mdes.go.th